

Het Kinderrechten- verdrag

Waar
heb jij
recht op?

Ken je rechten

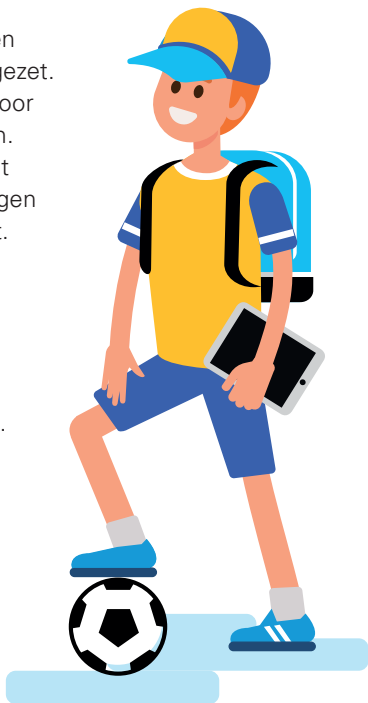
Dat is je goed recht!

Alle kinderen hebben rechten. Wie ze ook zijn en waar op de wereld ze ook wonen. Jij dus ook. Alle kinderen hebben ook het recht om hun rechten te kennen.

Daarom hebben we alle afspraken over kinderrechten op een rijtje gezet. In begrijpelijke taal. Zodat je ze door kunt lezen en opnieuw kunt lezen. Tot je weet waar je allemaal recht op hebt. En wie ervoor moet zorgen dat niemand die rechten schendt.

Wil je meer weten over kinderrechten?
Op kids.unicef.be vind je heel veel informatie.
Daar heb je als kind ook recht op.
Wist je dat?

Christèle Devos
Algemeen Directeur
UNICEF België

Inhoud

Pagina

5	Wat is het Kinderrechtenverdrag?
6	Wat kun je doen als jouw rechten of die van een ander, worden geschonden?
7	Alle kinderrechten op een rij
23	Wat doet UNICEF voor kinderrechten?

<p>1</p> <p>WIE IS KIND</p>	<p>2</p> <p>GEEN DISCRIMINATIE</p>	<p>3</p> <p>KINDEREN EERST</p>	<p>4</p> <p>RECHTEN ECHT VOLGEN</p>	<p>5</p> <p>HULP VAN OUDERS</p>	<p>6</p> <p>LEVEN EN ONTWIKKELEN</p>	<p>7</p> <p>NAAM EEN NATIONALITEIT</p>
<p>8</p> <p>IDENTITEIT BESCHERMEN</p>	<p>9</p> <p>OPGROEIEN BIJ OUDERS</p>	<p>10</p> <p>GEZIN BIJ ELKAAR</p>	<p>11</p> <p>BESCHERMEN TEGEN ONTVOERING</p>	<p>12</p> <p>LIJSTEREN NAAR MENING KIND</p>	<p>13</p> <p>VRIJ JE MENING GEVEN</p>	<p>14</p> <p>VRIJ DENKEN EN GLOVEN</p>
<p>15</p> <p>EEN GROEP MAKEN OF LID WORDEN</p>	<p>16</p> <p>PRIVACY BESCHERMEN</p>	<p>17</p> <p>TOEGANG TOT INFORMATIE</p>	<p>18</p> <p>GOEDE OPVOEDING</p>	<p>19</p> <p>BESCHERMEN TEGEN KINDERMISHANDELING</p>	<p>20</p> <p>KINDEREN ZONDER GEZIN</p>	<p>21</p> <p>ADOPTIE</p>
<p>22</p> <p>KINDEREN OP DE VLUCHT</p>	<p>23</p> <p>KINDEREN MET EEN HANDICAP</p>	<p>24</p> <p>GEZONDHEID, WATER, ETEN EN MILIEU</p>	<p>25</p> <p>KINDEREN DIE NIET THUIS WONEN</p>	<p>26</p> <p>FINANCIËLE HULP</p>	<p>27</p> <p>VOEDING, KLEDING, VEILIG HUIS</p>	<p>28</p> <p>TOEGANG TOT ONDERWIJS</p>
<p>29</p> <p>TALENT ONTWIKKELEN OP SCHOOL</p>	<p>30</p> <p>EIGEN TAAL EN CULTUUR</p>	<p>31</p> <p>SPEL EN VRIJE TIJD</p>	<p>32</p> <p>BESCHERMING TEGEN KINDERARBEID</p>	<p>33</p> <p>BESCHERMING TEGEN DRUGS</p>	<p>34</p> <p>BESCHERMING TEGEN SEKSUEEL MISBRUIK</p>	<p>35</p> <p>VOORKOMEN VAN KINDERHANDEL</p>
<p>36</p> <p>KINDEREN NIET MISBRUIKEN</p>	<p>37</p> <p>BESCHERMING TEGEN ZOMAAR OPSLUITEN</p>	<p>38</p> <p>BESCHERMING IN OORLOG</p>	<p>39</p> <p>ZORG VOOR SLACHTOFFERS</p>	<p>40</p> <p>JEUGDSTRAFRECHT</p>	<p>41</p> <p>BETERE REGELS HEBBEN VOORRANG</p>	<p>42</p> <p>IEDEREEN MOET KINDERRECHTEN KENNEN</p>
<p>43-54</p> <p>HOE HET VERDRAG WERKT</p>	<h1>VERDRAG VOOR DE RECHTEN VAN HET KIND</h1>					

Wat is het Kinderrechten- verdrag?

Het Kinderrechtenverdrag is een lijst met afspraken (artikelen) die bijna alle landen in de wereld met elkaar hebben gemaakt. Over hoe ze met kinderen moeten omgaan en waar kinderen recht op hebben. In bijna alle landen in de wereld gelden deze afspraken.

Het zijn afspraken en rechten die gaan over jou. Over school, wonen, gezondheid, geloof, ouders en vrienden. Maar ook over kindermishandeling, kinderarbeid en oorlog.

In dit boekje lees je welke afspraken dat precies zijn. Welke rechten jij hebt als kind dus. Maar ook wat je ouders en de overheid moeten doen om te zorgen dat die rechten worden nageleefd.

Wat kun je doen als jouw rechten, of die van een ander, worden geschonden?

→ Bespreek het met iemand die je vertrouwt, zoals je ouders of je leraar.

→ Of spreek erover met AWEL, JAC of het Kinderrechtencommissariaat via hun klachtenlijn. Daar kan je ook altijd je vraag, klacht of verhaal kwijt. Blijf er niet alleen mee zitten. Hulp vragen is gezond en normaal!

Ben je op zoek naar

een antwoord op een vraag, worstel je met een onbesliste keuze of zit je verveeld met een verhaal? Bellen of schrijven kan volledig gratis en anoniem met Awel. Een luisterend oor voor kinderen en jongeren tussen 6-25 jaar. Surf naar www.awel.be of bel gratis het nummer 102.

JAC

Jongere zijn is niet altijd gemakkelijk. Er gaat vanalles in je hoofd om. De dingen die je meemaakt, maken het niet altijd gemakkelijker. Weet je niet goed waar je met je vragen en problemen terecht kan? JAC helpt je graag verder! Raad of hulp voor jongeren tussen 12-25 jaar. Surf naar www.caw.be/jac

Is er iets fout gelopen op je school, in de sportclub, in je buurt of gemeente, in de jeugdbeweging, in de jeugdzorg, de

hulpverlening,...?

Voel je je slecht behandeld door de overheid of een officiële dienst?

Heb je een klacht over je rechten? Klop dan aan bij de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat.

Kijk op www.kinderrechten.be/jongeren of bel gratis het nummer 0800/20808.

**VERDRAG
VOOR DE
RECHTEN
VAN HET KIND**

**Alle kinderrechten
op een rij**

Artikel 01 - Wie is kind?

Iedereen onder de achttien jaar is een kind. Alles wat in dit verdrag staat, geldt voor ieder kind op de wereld. Dus ook voor jou!

Artikel 02 - Geen discriminatie

Alle kinderen hebben dezelfde rechten. Het maakt dus niet uit wie je bent, waar je woont en wat voor taal je spreekt. Of je arm bent of rijk, een jongen of een meisje, gelovig of niet. En het maakt ook niet uit wie je ouders zijn of wat je ouders doen of geloven: alle kinderen moeten hetzelfde worden behandeld.

Artikel 03 - Kinderen eerst

Wat is goed voor het kind? Daar moet altijd eerst naar worden gekeken in elke situatie. Als je ouders of verzorgers niet goed voor je (kunnen) zorgen, dan moet de overheid helpen.

Artikel 04 - Rechten echt volgen

De overheid moet ervoor zorgen dat kinderen echt gebruik kunnen maken van hun rechten. Als kind moet je veilig en gezond kunnen opgroeien. Daarom moet de overheid bijvoorbeeld goede scholen bouwen en zorgen voor goede ziekenhuizen en hulpinstanties.

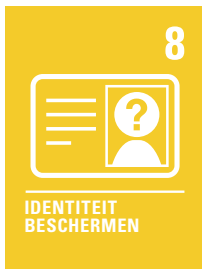
Artikel 05 - Hulp van ouders

Wie zorgt er voor jou? Wie helpt je bij je ontwikkeling? Wie voedt jou op? Dat is de taak van je ouders of verzorgers. Zij moeten goed voor (hun) kinderen zorgen.

Zodat jij goed kunt opgroeien en zelfstandig kunt worden. Jij moet goed kunnen eten, een huis hebben en naar school kunnen. Regelen je ouders dat niet goed? Dan moet de overheid helpen.

Artikel 06 - Leven en ontwikkelen

De overheid moet ervoor zorgen dat elk kind kan (over-)leven en zich kan ontwikkelen.

Artikel 07 - Naam en nationaliteit

Meteen vanaf je geboorte heb je recht op een naam en een nationaliteit. Als je bijvoorbeeld de Belgische nationaliteit hebt, ben je Belg. Ook heb je het recht om te weten wie je ouders zijn. En om door je ouders te worden verzorgd. De overheid moet dit goed regelen.

Artikel 08 - Identiteit beschermen

Elk land moet zijn best doen om jouw identiteit te beschermen. Jouw wettelijke identiteit is een officiële registratie van je naam, nationaliteit en familiebanden. Niemand mag je identiteit afpakken en als dat wel gebeurt, moet de overheid je helpen om je identiteit zo snel mogelijk weer terug te krijgen.

Artikel 09 - Opgroeien bij ouders

Elk kind moet bij zijn ouders kunnen wonen en opgroeien. Als dit echt niet kan, heb je het recht om contact te houden met beide ouders. Alleen als het écht niet goed voor je is, mag het contact met (één van) je ouder(s) verboden worden.

Artikel 10 - Gezin bij elkaar

Als je vader, moeder of allebei je ouders in een ander land wonen, moeten jullie elkaar kunnen blijven bezoeken. Daar moet de overheid van dat land bij helpen. Ook moet de overheid jullie helpen om als gezin samen te kunnen (blijven) wonen.

Artikel 11 - Beschermen tegen ontvoering

Niemand mag een kind ontvoeren naar een ander land. Ook je vader of moeder mag jou niet zomaar meenemen naar een ander land. Dat mag alleen als beide ouders het goed vinden. Neemt je vader of moeder je mee zonder toestemming van de ander? Dan moet de overheid ingrijpen.

Artikel 12 - Luisteren naar mening kind

Als kind mag je je mening ergens over geven. Zeker als het over jou gaat, bijvoorbeeld als je moet beslissen bij wie je gaat wonen als je ouders gaan scheiden. Er moet dan echt naar je geluisterd worden.

Artikel 13 - Vrij je mening geven

Kinderen mogen op allerlei manieren hun mening geven. Ook heb je er recht op om informatie te verzamelen. Want zonder informatie kun je geen mening vormen! Wel moet je altijd de rechten van anderen respecteren. Je mag dus niet schelden of iemand beledigen.

Artikel 14 - Vrij denken en geloven

Als kind mag je zelf kiezen wat je denkt. Je mag je eigen mening hebben over wat goed en slecht is. Ook mag je zelf een godsdienst kiezen. Het is wel de bedoeling dat je ouders je bij deze dingen helpen en begeleiden. En je mag hiermee geen rechten van anderen schenden.

Artikel 15 - Een groep maken of lid worden

Kinderen mogen in een groep bij elkaar komen. Daar heb je recht op. Ook mag je lid van een club worden. Je mag zelfs een club oprichten, zoals een actiegroep of fanclub. Wel moet je altijd de rechten van anderen respecteren.

Artikel 16 - Privacy beschermen

Niemand mag zomaar je kamer binnenkomen, in je telefoon kijken of e-mails lezen die jij hebt verstuurd. Ieder kind heeft namelijk recht op privacy.

Artikel 17 - Toegang tot informatie

Als kind heb je recht op informatie die belangrijk voor je is. Die informatie kan je halen uit boeken of kranten of kan van de televisie, radio of het internet komen. Ook moet er informatie worden gemaakt die leuk en leerzaam is voor kinderen. De overheid moet dat stimuleren en moet rekening houden met de verschillende talen en culturen van kinderen. De overheid moet kinderen ook beschermen tegen informatie die niet goed voor ze is.

Artikel 18 - Goede opvoeding

Je ouders of verzorgers moeten ervoor zorgen dat je een goede opvoeding krijgt, dat je gezond eet, veilig bent en naar school kunt. Als je ouders daarbij hulp nodig hebben, moet de overheid daarvoor zorgen. En als je ouders werken, moet er goede opvang voor je zijn.

Artikel 19 - Beschermen tegen kindermishandeling

Als kind mag je niet mishandeld, verwaarloosd of misbruikt worden. Dat geldt binnen je gezin, maar ook daarbuiten. De overheid moet iedereen duidelijk maken dat kinderen niet mishandeld mogen worden. Kinderen moeten meteen hulp krijgen als ze zijn misbruikt, verwaarloosd of mishandeld.

Artikel 20 - Kinderen zonder gezin

Als je als kind (even) niet bij je eigen ouders kunt wonen, moet je worden opgevangen op een plek waar mensen goed voor je zorgen en waar het op dat moment beter voor je is. Bijvoorbeeld bij een pleeggezin. De overheid moet je dan extra beschermen.

Artikel 21 - Adoptie

Kinderen kunnen geadopteerd worden. Maar alleen als dat beter is voor het kind en als de adoptie volgens de regels gebeurt. Adopteren betekent dat je door volwassenen wordt opgenomen in hun gezin als hun eigen kind.

Artikel 22 - Kinderen op de vlucht

Soms moet je als kind vluchten naar een ander land vanwege oorlog of gevaar. In dat nieuwe land moet je dan zo goed mogelijk geholpen, beschermd en opgevangen worden. Als het nodig is, moet je er kunnen blijven. Kinderen moeten ook geholpen worden om hun familie te vinden.

Artikel 23 - Kinderen met een handicap

Kinderen met een handicap moeten goede zorg krijgen. Ook moet je naar school kunnen als je een handicap hebt, zodat je je kunt ontwikkelen. Kinderen met een handicap moeten zo zelfstandig mogelijk kunnen leven en kunnen meedoen in de wereld!

Artikel 24 - Gezondheid, water, eten en milieu

Alle kinderen moeten zo gezond mogelijk kunnen leven. Daarom is het belangrijk dat de overheid zorgt voor goede dokters en ziekenhuizen, schoon drinkwater en eten, een gezonde leefomgeving en genoeg informatie over wat gezond voor je is. Zwangere vrouwen en pasgeboren baby's hebben recht op speciale zorg.

Artikel 25 - Kinderen die niet thuis wonen

Soms is het beter voor een kind om niet meer thuis te wonen. Elk kind dat niet bij zijn ouders woont, moet goed behandeld worden. De overheid moet dit nazien. De beslissing om niet bij je ouders te wonen moet daarna steeds opnieuw bekeken worden. Zodra het weer goed gaat, moet je terug naar huis kunnen.

Artikel 26 - Financiële hulp

De overheid moet hulp geven aan ouders, als ze niet genoeg geld hebben om goed voor hun kinderen te zorgen. Ieder kind heeft recht op voorzieningen van sociale zekerheid. Dit zorgt ervoor dat er zo weinig mogelijk kinderen in armoede leven.

Artikel 27 - Voeding, kleding, veilig huis

Ieder kind moet voldoende kansen krijgen om goed op te groeien. Ieder kind moet genoeg kleding hebben, eten en drinken krijgen en een huis hebben om in te wonen. Als je ouders hier niet voor kunnen zorgen, dan moet de overheid helpen.

Artikel 28 - Toegang tot onderwijs

Ieder kind moet naar school kunnen gaan. Dat is verplicht. Je moet daarom gratis naar de basisschool kunnen. Ook daarna moet je goed onderwijs kunnen volgen. De overheid moet daarvoor zorgen. Landen moeten elkaar helpen om ervoor te zorgen dat kinderen veilig naar school kunnen. Ook belangrijk: docenten mogen kinderen niet slaan of uitschelden.

Artikel 29 - Talent ontwikkelen op school

Op school moet je je talenten kunnen ontwikkelen, of het nu gaat om tekenen of taal, sport of kunst. Als kind moet je worden voorbereid op een volwassen leven in een vrije wereld. Je moet leren je ouders, mensenrechten, andere culturen en de natuur te respecteren.

Artikel 30 - Eigen taal en cultuur

Alle kinderen hebben recht op hun eigen taal, cultuur en geloof. Waar ter wereld je ook woont.

Artikel 31 - Spel en vrije tijd

Ieder kind heeft recht op rust en vrije tijd. In je vrije tijd moet je kunnen spelen en doen waar je van houdt. Ook moeten alle kinderen naar de film, het theater of een museum kunnen gaan.

Artikel 32 - Bescherming tegen kinderarbeid

Als kind mag je niet zomaar werken. Zeker niet als je daardoor niet naar school kunt of als het werk gevaarlijk of ongezond is. Daarom moeten landen kinderen beschermen tegen kinderarbeid. Hierover moeten ze duidelijke afspraken maken. Bijvoorbeeld over hoelang en hoe vaak een kind mag werken, vanaf welke leeftijd en voor welk bedrag.

Artikel 33 - Bescherming tegen drugs

Ieder kind moet tegen drugs beschermd worden. Ze mogen drugs niet kopen, verkopen of zelf maken. Ouders mogen hun kinderen niet het slechte voorbeeld geven.

Artikel 34 - Bescherming tegen seksueel misbruik

Seks met kinderen is verboden. Mensen mogen geen seksuele filmpjes of foto's van je maken (kinderporno) of je dwingen om seks te hebben tegen betaling (prostitutie). De overheid moet kinderen daartegen beschermen en helpen als het toch gebeurt.

Artikel 35 - Voorkomen van kinderhandel

Niemand mag kinderen ontvoeren of verkopen. Volwassenen moeten kinderen tegen kinderhandel beschermen.

Artikel 36 - Kinderen niet misbruiken

De overheid moet kinderen beschermen tegen alle soorten misbruik, ook als die soorten niet in deze artikelen worden genoemd. Volwassenen mogen kinderen niet verplichten om iets te doen dat schadelijk is.

Artikel 37 - Bescherming tegen zomaar opsluiten

Kinderen die iets mispeuterd hebben, mogen nooit in dezelfde gevangenis als volwassenen opgesloten worden. Opsluiting kan pas als het echt niet anders kan en dan alleen als ze goed behandeld worden, hun ouders mogen zien en, indien nodig, hulp krijgen. Als kind moet je hulp krijgen van een advocaat. Die kent de wet goed en kan je helpen. Kinderen mogen nooit de doodstraf of een levenslange gevangenisstraf krijgen en mogen niet gefolterd worden. De rechter, politie en gevangenisbewakers moeten zich aan alle regels houden.

Artikel 38 - Bescherming in oorlog

Geen enkel kind, jonger dan 15 jaar, mag soldaat worden en vechten in een oorlog. Kinderen die in oorlogsgebied wonen, hebben recht op extra bescherming en verzorging.

Artikel 39 - Zorg voor slachtoffers

Alle kinderen die iets vreselijks hebben meegemaakt of die slecht behandeld geweest zijn en die het slachtoffer zijn van geweld, mishandeling, verwaarlozing of uitbuiting zijn, hebben recht op speciale hulp.

Artikel 40 - Jeugdstrafrecht

Ook kinderen moeten zich aan de wet houden. Maar als je als kind toch iets doet wat verboden is en er is bewijs van misdaad, bijvoorbeeld stelen, krijg je straf volgens het jeugdstrafrecht. Kinderen moeten een straf krijgen die bij kinderen past en waar ze van kunnen leren. Elk kind heeft in dat geval recht op hulp van een advocaat die de wet goed kent. Opsluiting mag alleen als het echt nodig is.

Artikel 41 - Beter regels hebben voorrang

Soms heeft een land wetten die nog beter zijn dan deze kinderrechten. Die wetten gaan dan voor. Dat geldt ook voor afspraken tussen landen: zijn die afspraken beter dan dit verdrag? Dan krijgen ze voorrang!

Artikel 42 - Iedereen moet kinderrechten kennen

Alle landen moeten zorgen dat kinderen, jongeren en volwassenen weten wat er in het Kinderrechtenverdrag staat. Volwassenen moeten andere volwassenen en kinderen zoveel mogelijk vertellen over het bestaan van kinderrechten en het Kinderrechtenverdrag.

Artikel 43 tot en met 54

In de artikelen 43 tot en met 54 staat hoe iedereen ervoor kan zorgen dat *alle* kinderen gebruik kunnen maken van hun rechten en dat alle kinderrechten gerespecteerd worden. Het is de bedoeling dat iedereen samen werk maakt van de kinderrechten. Wie kan hierbij helpen?

- landen, vertegenwoordigd door regeringen
- de Verenigde Naties (een organisatie waar bijna alle landen van de wereld lid van zijn)
- het Comité voor de rechten van het kind (een groep van kinderrechtspecialisten)
- UNICEF internationaal en UNICEF België
- andere organisaties

Wat doet UNICEF voor kinderrechten?

De 54 artikelen van het Kinderrechtenverdrag zijn afspraken waar bijna alle landen die lid zijn van de Verenigde Naties beloofd hebben zich aan te houden. UNICEF helpt de regeringen van die landen daarbij. Bijvoorbeeld door het maken van wetten die de rechten van kinderen beschermen.

UNICEF helpt en beschermt

UNICEF helpt ook kinderen zelf, door te zorgen voor schoon water, goede voeding en onderwijs. UNICEF doet nog veel meer, en werkt vaak samen met andere organisaties en de regering om ervoor te zorgen dat kinderen krijgen waar ze recht op hebben.

UNICEF helpt kinderen overal ter wereld. Zowel in arme als in rijke landen. Want overal zijn kinderen met wie het niet goed gaat en waar de kinderrechten nog beter kunnen worden nageleefd.

UNICEF België

UNICEF België informeert en werkt samen met de regering, bedrijven, media, verenigingen, jongeren en kinderen om ervoor te zorgen dat kinderrechten worden gerespecteerd, iedereen aandacht heeft voor de kinderrechten en voor het welzijn van kinderen in België.

UNICEF België werft ook fondsen om UNICEF -programma's over de hele wereld te steunen zodat geluk en veiligheid er is voor ieder kind.

**'Het Kinderrechtenverdrag,
Waar heb jij recht op?' is een uitgave
van UNICEF België.**

**Kijk voor meer informatie over
UNICEF en het werk van UNICEF
in België op: www.unicef.be.**

**Heb je opmerkingen of vragen?
Mail edu@unicef.be.**

2021

Teksten ©UNICEF Nederland & ©UNICEF België
Met dank aan UNICEF France & UNICEF Nederland
Redactie en vormgeving Young Crowds

Icons Convention on the Rights of the Child: designs © UNICEF, 2019

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming.
De inhoud is auteursrechtelijk beschermd.

Verantwoordelijke uitgever: Christèle Devos – UNICEF België,
Picardstraat 7, bus 306 - 1000 Brussel
Niet op de openbare weg gooien aub.